

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Heterozori nefrancați nu se
 primesc.
 Manuscrisuri nu se restituie.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
SIBOURI de ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Angenfeld & Emerik Le-
 ner., Heinrich Sobalek, A. Op-
 peitk Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o săptămână 10
 bani pentru o publicare, 20
 bănci mai dese după tarifară
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 8-a o serie 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA“ iese în de-care și
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se prenumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 80. etagiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 pliar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sursă a se plăti înainte.

Nr. 159.

Brașov, Miercuri 19 Iulie (1 August).

1906.

Incheierea sesiunii de vară a dietei ungare.

(a) Ministrul președinte Wekerle a făcut erî propunerea, ca dieta să se amâne până la 10 Octomvrie a. c. Din partidul naționaliștilor a luat cuvântul Milan Hodza, făcând propunerea, ca vacanța dietei să fie mai scurtă cu o lună și amânarea să se facă numai până la 10 Septemvrie. Majoritatea guvernamentală a adoptat însă propunerea ministrului președinte.

În ședința aceasta deputatul social-democrat Andrei Achim a adresat o interpelație ministrului de justiție și celui de interne într-o chestie penibilă, care prezentă pe ministrul de honveđi, feldmareșal-locotenentul Jekelfalussy, într-o lumină de tot nefavorabilă, un adevărat monstru care abuzează în mod ilegal de puterea discreționară, cu care este investit în calitatea sa de ministru al apărării patriei și general.

Faptul este cunoscut din cele publicate în ziarul socialist „Népszava“ și îl reproducem aici, ca pe un specimen de abuz, care caracterizează mentalitatea unui ministru din era nouă, întru nimic deosebită de cea veche.

Domnul Jekelfalussy a angajat în Ianuarie a. c. la moșia sa ca vechil pe George Kovacs cu un salariu de 700 corone și accidentele obișnuite. În Iulie 16, d. Jekelfalussy l'a dat afară pe Kovacs, somându-l să predea economia urmașului său, Ludovic Csizsér. Predarea s'a efectuat în regulă. Stăpânul a găsit ulterior, că vechilul mazilit l'a păgubit semnând trifoiul d'avalma cu ovésul și i-a cerut să-i restituie prețul sămânței. Kovacs n'a vrut să plătească și a plecat fără să-și fi luat salariul restant. În ziua de 22 Iulie ministrul călătoria la Budapesta. Cu același tren mergea și Kovacs. La o stațiune ministrul a intrat la șeful gării și a ordonat postului de jandarmierie din

Kéménd, să aresteze pe Kovacs în momentul când se va da jos din tren la Kéménd. Ordinul fu executat. Kovács sosind la Kéménd fu luat între baionete și dus la casarma de jandarmi. Soția, care îl aștepta la gară a leșinat... Kovacs s'a rugat de jandarmi să-i spună cauza arestării, său decă nu o știu, să întrebe telefonic pe ministru, care în Párkány-nana aștepta trenul de Budapesta. Sergentul de jandarmi a întrebat pe ministru și acesta a răspuns: „Dacă Kovács va achita 166 cor. 40 fil, ce-mi datorește, să-l liberați“. Kovács a plătit și sergentul i-a liberat o chitanță de următorul conținut:

Chitanță.

Despre 166 cor. 40 fil. care sumă la ordinul telefonic al Ex. Sale Jekelfalussy Lajos de Jekel și Margitfalva, feldmareșal-locotenent și ministru de honveđi, am primit-o dela d-i Kovacs György, spre a o transmite mandantului la Lontó. Kéménd 22 Iulie 1906. ss) Barta Jozsef, sergent-major de jandarmi.

Acesta este faptul, pe care l'a relevat erî deputatul Achim în forma unei interpelații în camera ungară.

Caracteristic este, că președintele camerei, când i-s'a anunțat interpelația, a cerat să-l abată pe interpellat dela intențiunea sa, dîcând, să-l lase în pace „pe acel brav maghiar, care și de altmintea nu e agreat la Viena, și acolo se vor bucura vîdînd că i-se fac neplăceri“.

Și mai caracteristic este răspunsul ministrului președinte, care în absența colegilor săi, cărora era adresată interpelația, a scădat-o, vorbind în doi perî, că nu crede că s'ar fi întîmplat lucrurile așa și că înainte de a asculta pe d-l Jekelfalussy — nu se pôte pronunța.

Dar deputatul Achim citează în interpelația sa paragrafi codului penal, cerînd urmărirea lui Jekelfalussy și a complicei lui Barta.

Și acel satrap va trebui să tragă consecințele abuzului de care s'a fă-

cut culpabil. Dacă nu, atunci era nouă va consfinți toate mișeliile comise și de alți satrapî, fără teamă de Dumnezeu și fără rușine de omeni.

Din camera ungară. În ședința de erî a camerei ministrul președinte Wekerle a propus, ca dieta să-și amâne ședințele până la 10 Octomvrie n. Până atunci guvernul va pregăti noul program de lucrare a dietei. Deputatul naționalist Milan Hodza luînd cuvântul, și-a exprimat dorința, că ar fi mai corect ca dieta să nu ia o vacanță atât de lungă, ci să reia ședințele deja la 10 Septemvrie. Camera a primit propunerea lui Wekerle și astfel ședințele dietei s'au amînat până la 10 Octomvrie n.

În aceeași ședință deputatul Achim a interpellat în cauza afacerii ministrului pentru apărarea țării Jekelfalussy, care e învinovățit, că a arestat prin gendarmî în mod ilegal pe administratorul său Kovacs pentru o sumă de 166 cor, ce acesta i-ar fi datorit. Dep. Achim intrăbă, decă guvernul e aplecat să invite pe procuror de a introduce contra lui Jekelfalussy procedura penală pentru extorcare și abuz de putere.

Ministrul Wekerle răspundînd, dîce, că ministrul Jekelfalussy e absent și că nu crede, că acesta s'ar fi făcut vinovat de cele susținute de Achim și de unele țiare. Fiînd ministrul Jekelfalussy în concediu, rîgă camera ca până la reîntîrcea lui Jekelfalussy să nu aducă nici o decisiune. Camera ia la cunoștință răspunsul lui Wekerle.

Camera a mai decis să fie reprezentată la desvălirea monumentului Washington, care se va face la 16 Sept. în Budapesta.

— În ședința de Sămbătă a camerei s'a suspendat imunitatea deputaților naționaliști slovaci Hodza și Juriga pentru ațîtare contra naționalității prin pressă.

Aprecieri asupra sesiunii trecute a camerei ungare. „Budapesti Hirlap“ recapitulînd activitatea dietei, relevă unele disonanțe, cari n'au fost

pe placul său. Despre acțiunea naționaliștilor numitul diar scrie pe cum urmîză:

Spiritul unitar al ședințelor camerei, pe care otrava injectată pe diferite canale n'a fost în stare a-l învrăjbi, numai atitudinea deputaților naționaliști l'a deranjat în cât-va. N'avem nimic contra. *Intrarea lor în acțiune o considerăm norocösă pentru țară.* Răul nu rezidă în faptul, că ei sunt în dietă și vorbesc acolo în acest chip. Răul este, că vorbind în acest chip — pot să parvină a intra în dietă, ceea ce dă măsura situației la periferii. Guvernele anterioare își cumpărau cercurile și le dedeau mîna liberă. Până unde au ajuns cu favorurile, se vede din atitudinea lor în dietă. Răul așa dar nu în cameră trebuie remediat cu insultarea acestor domni deputați, ci afară, în domeniul administrației, guvernării și al bisericilor. Un regim bun, care este o adevărată binefacere pentru popor, pôte să fie în direcția acasta riguros și inexorabil, numai regimul rău este acela, care face gură în parlament, tună și fulgeră din scaunul ministerial — iar afară pacteză și vinde pe sub mîna sângele națiunii, picătură de picătură, agitatorilor și dușmanilor națiunii.

»Cestiunea naționalităților nu este atât o problemă legislativă, cât de guvernament. Ceea ce a creat legislațiunea pe acest teren, a fost numai spre paguba țării. Cerem egalitate, drepturi egale pentru fie-care supus ungar, un tratament drept și echitabil, un regim bun. Dar ni-meni nici un drept separat, iar agitatorii să fie făcuți imposibili materialicește și moralicește în țara aceasta.

Din premise redactate într'un stil nu se pôte mai incurcat, vedem că „B. H.“ scöte o concluziune destul de lămurită, mai ales că e tot clișeul cel vechiu!

Vorbirile deputaților naționaliști

ținute cu ocaziunea desbaterei adresei.

(Continuare).

I. Maniu. Dintre reproșurile, de cari avem parte, vreau să mă ocup în deosebi cu unul, care privește recunoașterea par-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Grenadirul regelui.

De baronul Ernest de Ungern-Sternberg.

Marchizul Don Diego de Granada își netezi gânditor sprîncenele stuföse și albe ca zăpada, apoi începu să povestescă:

»Acea groază, care trece peste truntea noastră ca un suflu glacial al morții, acea frică adevărată, am cunoscut-o numai o singură dată. Mulți ani au trecut de la acele timpuri ferice, când posedam încă majoratele noastre, și când trebuia să facem proba strămoșilor, pentru a avea voia de-a purta epoleții de ofițer.

Aș fi voit bucuros să intru în serviciul regelui, dîr mama îmi arătă tradițiunile familiare și zicea că eu ca și tatăl și bunicul meu trebuie să devin ofițer în garda de grenadirî. Și astfel am primit în adevăr brevetul de cadet. Sunt mulți ani de atunci; abia 'mi răsăriseră primele fire de mustăți și impulsul tineretei amenința

să-mi spargă inima. Astăzi sunt un om bătrîn și slăbănog!

Mai înainte de a intra în regiment mama voi să-mi dea binecuvîntarea solemnă. Sîrmana femeie se retrăsese ca vîduvă în singurătatea castelului nostru familiar și acolo am învățat a-i cinsti voința și a o asculta. Astfel ea trimise încă în aceeași după amiază după starețul mănăstirei Misericordia pentru ca să-mi primescă spovedania în capela castelului și să mă pregătescă pentru momentul sacru.

Surorile mele mai micî Maria Isabela și Maria Fernanda alergară jos în grădină, pentru ca să culegă trandafirî și garöfe, și mama împodobi altarul. După aceea mă sărută și-mi porunci să mă urc în corul senioral, pentru ca să-mi reculeg conștiința pentru spovedanie.

Corul nostru familiar se afla lângă evangeliar și sta cu biblioteca în legătură directă. Capela era umedă și întunecösă, numai stema noastră nobiliară, care a fost dată de regele în dar strămoșului strămoșilor mei Don Pedro de Granada,

era luminată printr'o singură fereastră de soarele ce apunea. Pe jumătate înaintea stemei, pe jumătate înaintea altarului li-cărea candela eternă, care-și arunca lumina ei palidă asupra patronului sfânt, un bătrîn cu barbă albă de călugăr, înviorînd fantastic ochii săi splendid zugrăviți.

Mama termină încet și plină de evlavie împodobirea cu flori a altarului și apoi ingenuunchia cu surorile mele înaintea crucifixului.

Sus de pe tribună ascultai murmurul monoton al vocilor lor în rugăciune, ascultai »Regina coeli« și fetele repetară făcîndu-și cruce »Ave Maria« și »Salve«.

Noaptea se ivi și în umbra tăcută a capelei vocile lor rîsunau solemn și trist ca și ecoul pasiunii. Devenii somnuros. Într'o ațipire vîdui cum surorile mele se așezară pe treptele dinaintea altarului. În vestimintele lor albe mi-se păreau ca niște ingeri, cari stau de strajă, între ele se mișca ca o umbră întunecösă mama mea, care cetea în cartea de rugăciuni cu ardoare și-și făcea semnul crucii. Prin fe-

restră vedeam luna plutind pe cer foarte palidă și sfîntă, ca și o zeiță fugară peste păduri și mări.

Mama în fine își închise cartea de rugăciuni și strigă pe surorile mele, cari se ridicară și se închinară pline de evlavie înaintea altarului. Somnul voia să mă copleșească. Deodată fetele începură să strige și eu sării în sus plin de groază.

Alipite de mama, ele steteau în mijlocul presbiterului și păreau cuprinse de o groază nespūsă. După aceea câte-și trele alergară repede pe ușă afară.

Alergai repede în jos, căci și eu fui cuprins de aceeași gröză. Sub stema familiei, acolo unde se afla mormântul strămoșului meu, se rostogolea și trăsnea scheletul în cripta de piatră, atât de tare și de lămurit, încât nici nu se putea gândi, că este vorba de o decepțiune. Fui cuprins de frică ca nici-odată în viața mea, dîr nu voiam ca mama și surorile mele să mă țină de laș, și astfel rămăsei nemișcat în capelă cu privirea fixată asupra mormântului de piatră și asupra ușei deschise.

tidului nostru. Cer scuze, On. Cameră, dar negarea partidului nostru ca atare, mi-se pare ca o continuare a ordinului lui Hieronymi de pe vremea partidului liberal, — continuarea aceluia sistem politic, pe care îl credeam prăbușit. E curios, că DV. salutați prăbușirea vechiului sistem numai când e vorba de încetarea unor lucruri neplăcute pentru DV., dimpotrivă nu vă bucurați de nimicirea vechiului sistem și sprijiniți chiar perpetuarea lui, când e vorba de lucruri, cari învoalvă vătămarea postulatelor noastre legitime.

On. Cameră. Formarea unui partid e expresiunea părerilor politice, iar părerea politică e efuzul necesar al libertății de gândire. Prin urmare, dacă DV. nu recunoașteți dreptul nostru de a ne constitui în partid, dacă DV. în mod absolut negați existența unui partid politic, atunci atacați libertatea gândirii și a opiniilor. (Vii contraziceri în stânga.)

Vreau să atrag atenția în privința aceasta la o singură împrejurare, că adevărat, dacă în contra libertății de gândire voiți să împedeți formarea unui partid, nu mai rămâne altceva, decât ocultismul politic, sau conspirația. Sistemul actual trebuie să ducă la absolutism îndată ce partidele politice și programele lor sunt legate de libertatea de toleranță. (Așa e! pe băncile dela mijloc din urmă. Strigăte din stânga: Foarte de spirii!)

On. Cameră! E princip imoral a nega formarea unui partid și de a condiționa programul unui partid de voința majorității. Negarea existenței programului nostru, și tragerea la îndoială a dreptului de a ne constitui ca partid, e o greșală și o imoralitate îndoită, căci împedează prin ea mai întâi libertatea opiniei, apoi împedează apărarea intereselor celor, cărora le aparținem. DV. spuneți că n'am avut drept să ne organizăm pe bază națională, spunând, că organizarea aceasta apără interese așa de deosebite, încât nu poate avea loc în dietă. Fie-mi permis să mă ocup cu chestia aceasta, din două puncte de vedere.

Pun întrebarea: sunteți dv. convinși că noi luptăm pentru interese particulare? căci dacă acesta este convingerea dv. vă pot încredința, că sunteți în rătăcire, de orice partidul nostru nu și-a luat numirea dela singuraticii membri, ci dela principiul politic, spre a cărui realizare țințesce, și care principiu țințesce spre binele tuturor cetățenilor din această patrie. Și care e principiu acela politic, care formează temeiul partidului nostru? Principiul național, adevărat pretensiunea, ca să se asigure libera dezvoltare pentru toate naționalitățile din această țară, dându-se toate cautele necesare pentru asigurarea acestor libere dezvoltări.

Dér presupunând, că am reprezenta interese particulare, nici atunci nu ați avut drept să negați partidul nostru, pentru-că atât interesele sociale, cât și celelalte interese particulare pot fi apărate și reprezentate cu tot dreptul. Că întru cât e justă această, dovedesce chiar chipul cum sunt formate parlamentele, în cari adese reprezentanța singuraticelor cercuri de interese este asigurată prin instituțiunile speciale.

Cât de justă și cât de legală este gruparea noastră în partid și cât de volnică este procederea dv., ne dovedesce Germania, despre care dór nu veți putea nega, că este, și că tinde să devină stat național. În Germania sunt Polonii, în Ger-

mania atât în Reichstag cât și în camera prusiană, Polonii au club separat. Se poate că unii dintre membrii acestei camere vor trage la îndoială spusile mele, de aceea mi-am câștigat o dovadă de nerăsturnat, anume rescriptul clubului polon, care sună din cuvânt în cuvânt astfel: (cetesce). »Noi atât în camera prusiană, cât și în adunarea imperială germană suntem organizați, ca club politic independent. Ca atare suntem recunoscuți atât din partea guvernului, cât și de către partidele germane și anume suntem recunoscuți ca partid, care își are de basă apărarea drepturilor națiunii polone. Fiind dér partid independent avem președinte, care are loc și drept de vot în conziliul prezidenților și în proporția noastră numerică avem loc și drept de vot în comisiuni și dreptul acesta încă nu ni-l'a discutat nimeni. Ca partid independent facem propuneri independente.»

On. cameră! Dacă dv. vă provocați la Germania... (mare sgomot).

Presid. (sună) Vă rog de liniște!

I. Maniu: Dacă dv. vă provocați la Germania, când vreți să acoperiți cu un vel cât de cât de îndreptățit procedura dv. față de noi, fiți cel puțin echitabili și provocați-vă și atunci la Germania, când e vorba de un lucru, care revine în favorul nostru. Dacă aceeași Germanie la care dv. vă provocați într-una, recunoșce clubul Polonilor, organizat pentru apărarea drepturilor națiunii polone, a acelei națiuni polone, a cărei stare de drept e cu totul alta, de cât a noastră, și cu cari ne reproșăm necentenți, că situația noastră e mai bună ca a lor; — nu puteți nega nici dv. partidul nostru!

Altă obiecțiune în contra partidului nostru este, că în ajungerea țintei noastre politice ne alim cu socialiștii, și conștii de tendențe nepatriotice, am dori să realizăm programul partidului social-democrat. On. cameră, fie-mi permis să declar, — și nu cred, că se va afla om nepreocupat, care să nu aprobe cuvintele mele, — că sprijinesc, primesc și subscriu toate punctele din programul partidului social-democrat, cari nu sunt în contradicție cu esența statului și a bisericii. (Aprobări, strigăte. Și noi le primim!) Cel ce a studiat acest program se poate convinge, că una din țintele lui este eluatarea drepturilor omenești. În punctul acesta suntem de acord cu ei, căci și noi avem de țintă eluatarea drepturilor omenești. (Aprobări pe băncile naționaliștilor), și e natural deci, că în lupta această pentru drepturile omenești în tot cazul nu ne vom sfi să încheiem alianță cinstită pentru o luptă tot așa de cinstită chiar și cu socialiștii. (Vii aprobări pe băncile naționaliștilor. Sgomot în stânga.)

On. Cameră. Eu am studiat istoria maghiarilor și crediți-mă într'adevăr cu mare mirare am observat însușirea rasei ungurești de a putea scăpa cu pielea întreagă din atâtea incurcături. (Zgomot în stânga). Dar cred, că nu greșesc, când constat, că rassa maghiară n'are însușirea de a evita aceste incurcături. Dați-mi voie să aduc un mic exemplu de a ilustra, cum nu știu alege calea cea adevărată, când e vorba de evitarea unei primejdii. Mă provoc la greva secerătorilor, care e aproape să erumpă. Așa cred că greva muncitorilor va erupe din lipsa de lucru și în urma grelelor împrejurări de trai, și astfel după părerea mea cercurile conducătoare de stat ar fi avut datoria să saneze răul acesta. Și în loc de acesta, ce s'a întâm-

Au ținut la îndemână mașini de țintă și le-au pus la dispoziția publicului, pentru-că lipsa de lucru și miseria să fie și mai mare. (Aprobări în stânga. Strigăte în stânga extremă: Așa e! nu din lipsa de lucru, ci agitația e cauza grevei! Zgomot. Președintele sună.)

Apărarea drepturilor omenești și evitarea incurcăturilor e ținta luptei noastre, luptându-ne cu mijloace curate și drepte; și nu mi-e teamă că ne vom depărta înfrânți ori rușinați din luptă.

Olay L.: Toți cetățenii au drepturi egale, fie Valachi, fie Maghiari!

A. Maniu: Convingerea noastră e, că interesele multor clase sociale nu sunt apărate după cum ar avea dreptul să o pretindă acesta. Tocmai din acest motiv nu suntem străini de înființarea acelor instituțiuni, cari au de țintă investirea cu drepturi a cutărei clase ori a cutărei păturii din popor. La acesta e a se reduce împrejurarea că noi — cu toate că formăm opoziția în Cameră — am declarat în proiectul nostru de adresă, în mod cât se poate de loial, că din partea noastră, suntem gata și aplicați ca să sprijinim și să promovăm ori-ce dispoziție, care are de țintă dezvoltarea economică, culturală și socială a țerei și ne vom și ținea cuvântul în mod cinstit. Vă veți convinge, că nici când nu vom opri și nu vom pune piedeci în calea activității îndreptate în direcția aceasta. Binevoitți a aduce proiecte de acestea și Vă asigurăm că noi vom fi cei dintâi, cari vom grăbi să contribuim cu votul nostru la realizarea lor.

Kun A.: Dacă nu ați face astfel, chiar omenii D-Vóstré v'ar da drumul!

(Va urma.)

Din comitatul Albei-inferioare.

(Alegerea de viconotar în Túr.)

— 29 Iulie 1906.

Suntem în era nouă. Cărma țării după absolutismul de scurtă durată a ajuns în mâinile partidului koșutist. Reprezentantul guvernului în comitatul Albei-inferioare este baronul Kemény Arpad. Instalarea lui de comite suprem s'a făcut abia în 30 Iunie. Au fost căți-va români la instalare, cari din vorbirea program a noului comite și-au făcut inchipuirea, că doar și în comitatul nostru va sosi odată o eră mai bună; se vor ivi zori cu zile mai senine, cari se aducă și pace și mulțumire între locuitorii acestui comitat.

Se știe foarte bine, că în comitatul Albei-inferioare 90% sunt Români, se știe că în comitatul acesta e Blajul cu metropolia gr. cat. și un număr mare de intelectuali. Cui i-ar trece prin minte, că în un atare comitat dorințele Românilor n'ar fi respectate? Cam așa vor rezona, cei-ce nu sunt în curat cu stările noastre. În realitate e contrarul.

Ne-am plâns și de altă-dată, că guvernării comitatului nostru nu vreau să țină seamă de noi, ne uzurpază ori-ce slujbă și ne fac imposibil în viața administrativă a comitatului. Credeam însă că în present sub noua eră, sub oblăduirea unui partid, care paradează cu libertatea și respectul legilor, va fi altcum. Dar tot

ca mai de mult. Dovadă e recenta alegere de viconotar în Túr, care a scârbit pe toți Românii până în suflet.

Comuna Túr e în imediata apropiere a Blajului și dimpreună cu Ciufudul au dreptul de a-și alege viconotar. Fiind vacant postul de viconotar, s'a pus la concurs și s'a hotărât ziua alegerii pe 21 Iulie c. Au fost cu totul 6 concurenți, 5 unguri și un Român. Românul e Aurel Păcurar fiul preotului din Túr Ioan Păcurar. Un tânăr cu maturitate, cu diplomă dela cursul de notar din Vásarhely, cu practica cerută, cinstit și cu garanție.

Alegerea era să fie condusă de protopretorul Simonfy din Blaj. Protopretorul a promis lui Păcurar că sigur îl pune în candidație. Dar ce se veți? Deja cu câteva zile înainte de alegere se spune, că toți magnații comitatului: Conte Teleki dela Drașov, baronul Banffy și baronul Weselenyi dela Obreja, cari trăiesc între Români și își lucră moșiile cu bieții Români, au mișcat toate pietrele nu cumva să ajungă Român de viconotar în Túr.

Intervenția acestor domni se vede că și-a avut efectul. Chiar în ziua alegerii noul comite suprem baronul Kemény sosește la Blaj, ca să viziteze cancelaria pretorului. În urma acesteia d-l protopretor Simonfy încredințează conducerea alegerii pretorului Tokos, care are deja »merite patriotice« față cu Românii.

Apucătura e gata. Noul president al alegerii nu e legat cu promisiuni. Se prezintă la locul de alegere a comunei Túr, unde sunt alegătorii, între cari reprezentantul curții metropolitane, căți-va profesori din Blaj, preoții și învățătorii din Túr și Ciufud, însoțiți de alegătorii lor, apoi vre-o 6 străini.

Actul alegerii se începe la orele 10 a. m. D-l Tokos începe să citeze la paragrafi cu cari caută să se îngrădească și să dovedească puterea ce o are. Cetirea atator paragrafi n'i-a devenit suspectă. După împlinirea acestor formalități, face candidarea. Candidează din cei 6 concurenți pe 5 inși, tot nume străine și necunoscute, er. pe al șesele care era român nu-l candidază.

Purcederea acesta volnică și neleală a indignat pe alegătorii români la culme. Cât ce a isprăvit cu candidarea a cerut cuvântul profesorul Gavriil Precup și protestând în numele alegătorilor români pentru nedreptatea făcută, Românii s'au retras dela alegere.

Toți alegătorii români, chiar și căți-va țeranți unguri au părăsit localul de alegere supărați până în suflet de atâta nedreptate.

D-l Tokos deși s'au retras alegătorii români, cari sunt în majoritate covârșitoare, deși 2 membrii de încredere au demisionat totuși au ținut alegerea cu 7 alegători, cari și-au dat votul pe un anumit Harmath, despre care se spune, că e notar țipat, (isgonit). Au votat cu d-l Harmath preotul catolic Gál, preotul reformat Sárkány, diregătorul baronului Banffy Iacob Mendel — a cărui vinars îl beu Românii, primarul ungar din Túr și primarul Partene Hornar din Ciufud, singurul votant român altcum om slugarnic, care întrebat de d-l Tokos că pe cine votează, spune că nu știe, atunci d-l Tokos i-a replicat să țină după dânsul. Ță cine a ales pe viconotarul Túrului. Poporul din amândouă comunele, cât și Blăjenii au rămas uimiți de purtarea de neesplicat a d-lui Tokos.

Și mai mult ne-a surprins coincidența venirii d-lui comite suprem chiar în ziua alegerii. Acesta cu regret ne face să conchidem, că Ilustritatea Sa de fapt s'a făcut unealtă la o alegere de viconotar într'un sat miserabil. Nu credeam să se introducă astfel. Dar nu ne descurăgiază, nici nu ne înfrică. Dacă d-l baron e conștii cred, că așa e bine, poftescă înainte! Noi Românii, locuitorii în majoritate covârșitoare ai acestui comitat, de aici încolo vom fi în clar cu situația.

De una însă îi rugăm! Să nu uite domni dela putere, că Românii țin minte.

Patriotul.

Lumina luminărilor și a candelii eterne licăria sficios în curentul de aer. Norii negrii treceau peste lună și lăsau stelele să strălucască și să se stingă éráși, în chip misterios, ca și vieța noastră.

De-odată auzii afară un puternic lătrat de câne, și sunete de clopoșele, și o voce de bas striga:

— Aici Sultan, aici căpitan!

Venise starețul din mănăstire pentru ca să mă spovedescă. După aceea auzii vocea tremurătoare a mamei, și apoi éráși lătratul cânelui și sunetul clopoșelelor.

— Vom vedea, dișe starețul cu seriozitate... Și apoi se ivi la pragul bisericii.

— Ce este d-le grenadir al regelui? mă întrebă el.

— D-le stareț, scheletul din cripta strămoșului meu se mișcă, răspunsei cu vocea înăbușită.

El străbătău încet capela. Era un bărbat înalt și mândru, și mai înainte de a fi sfânt preot, servise și el în regimentul de grenadiri. El se apropia de mine fără să-și stringă lungile vestminte albe,

și punându-și mâna dreaptă pe umărul meu, privindu-mă fix în ochi.

— Să nu mă faci nici-odată să țin, că am vădut pe un grenadir al regelui tremurând! — dișe el cu o voce severă.

Multă vreme stătău el astfel și mâna sa se lăsa ca un fer pe umărul meu. Domnea o tăcere profundă până când odată scheletul începă să trosnescă în criptă, ca și mai înainte. Mâna starețului nu tremura de loc.

— Cadetule, trebuie să vedem ce se petrece acolo.

El se apropia de mormânt și cu o mână vânjósă apucă inelul de bronz. Povara era prea grea pentru el singur, și el se opri privindu-mă cu un zîmbet disprețuitor, astfel încât mă rușinau și ajutaii, tremurând întreg, de inel. Placa de piétră se ridică și din deschidătura négră eșia un aer umed. Vedeam cum osămințele galbene se rostogoliau în cóce și în coșo.

Starețul se plecă și luând craniul îl

aseșă pe pământ astfel, că era complect luminat de luminări.

Din orbitele craniului plescăiau din limbă două vipere, după aceea craniul se suci și se rostogoli în criptă cu un sgomot surd.

Gróza la privirea acestui înfricoșat cuib de șerpă, imi smulse un singur țipet de spaimă.

... Sub gluga starețului, care pe fruntea sa apărea ca un colț de răsboinic, licăruia ochii săi: »D-le grenadir, pentru d-ta nu există nici o absoluțiune. Esci un laș! Dișcând aceste el plecă mândru, după cum venise, tirindu-și vestmintele albe pe pardoséla capelei.

* * *

Și astăzi încă imi răsună în urechi aceste cuvinte ale starețului și póte ele au fost acele, cari m'au învățat să zîmbesc atât în fața morții, cât și în fața unei femei frumoase.

C.

SCIRILE DILEI.

— 31 Iulie n.

Posturi vacante la școlile din Brașov.

Eforia școlilor centrale române ort. răsăritene din Brașov publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.” pentru următoarele posturi: La școala comercială sup. e de ocupat un post de profesor pentru catedra de limba maghiară și germană, ér la școlile primare un post de învățător și un post de învățălor pentru lucrul de mână la școala de fetițe. Amănunte a se vedea în „T. Rom.”.

Noul inspector al cavaleriei austro-ungare. Majestatea Sa Monarchul a înlocuit pe arhiducele Oton din funcțiunea de inspector general al cavaleriei după cerea însăși a arhiducelui, care dăce că sănătatea sa nu-i permite să mai rămână în serviciul activ. Locotenentul general Brudermann a fost numit inspector general al cavaleriei.

Un gimnaziu român-german în Cernăuți. „Gazeta Bucovinei” anunță că cu începutul anului școlar viitor în Cernăuți se va deschide și gimnaziul superior român-german. »Cu aceasta ni-se va împlini nouă Românilor pretenșiunea, ca noi, baștina țării, să fim tratați cu aceeași măsură ca și Rutenii imigrați... care posed un gimnaziu în Cernăuți încă dela 1896». — »G. B.» adresează un apel călduros preoților, învățătorilor și tuturor intelectualilor români să îndemne cât mai mulți elevi, să se înscrie la noul gimnaziu, ca să pōtă și Români obține clase divizionare, ca și Rutenii. Internatul de băieți din Cernăuți fiind terminat se vor putea primi acum cu 100 elevi mai mult, decât anii trecuți, așa că condițiunile de studiu sunt foarte favorabile.

Un nou meeting anti-grecesc. Duminică s'a ținut la Focșani un meeting contra grecilor. Meetingul s'a ținut în sala „Unirea”, care era tixită. A fost alocut de președinte profesorul C. Lupu, care a rostit a caldă cuvântare. Au mai vorbit studenții Mihăilescu, Papazoglu, Popescu, Diaconescu, V. Covata, Miciora și comerciantul macedonean Ioanid din R. Sărat, arătând suferințele Aromânilor. La sfârșit s'a votat o moțiune prin care cetățenii aprobă mișcarea studentască și protestează contra masacrelor grecești din Macedonia.

Ministrul de interne reg. ung. a numit pe d-șora Dr. Valeria Curtuțiu medic la asilul de copii din Ghiula. D-șora Dr. V. Curtuțiu e, precum se scie, prima Româncă din Ungaria, care și-a câștigat diploma de dr. în medicină.

Greva factorilor poștali din București. De patru zile factorii poștali din București s'au pus în grevă deoarece direcțiunea poștelor și telegrafelor nu e aplecată a le urca leturile. Urmările grevei se resimt foarte mult în București deoarece gendarmii cari înlocuiesc pe factorii poștali, nu sunt în stare a distribui corespondența poștală, ceea ce de altfel e de sine înțeles. Duminică a fost primită la Sinaia o comisiune a greviștilor de cătră aghiotantul de serviciu al regelui Carol, care le-a promis că va remite regelui memoriul lor. În urma acestei factorii sunt hotărâți să suspende orice manifestație și să aștepte în liniște hotărîrea regelui.

Gimnaziul ort.-or. din Suceava. Cetim în „Gazeta Bucovinei”: Raportul gimnaziului ort. or. din Suceava pe an școlar 1905/6 conține: 1. Vocalele latinești cu accent slab în limba română, de prof. Dr. Euseb. Popovici. 2. Raportul școlar de directorul Stefan de Repta. Din raportul școlar scotem următoarele: Corpul didactic constă din 1 director, 12 prof. și inv. def., 13 suplenți, 2 inv. de religione și 6 inv. secundari. Numărul elevilor a fost 615 și anume 602 publici și 13 privațiști. Dintre elevi au fost 143 din Suceava, 432 din Bucovina afară de Suceava, 21 din alte provincii austriace, 2 din Ungaria, 15 din România, 2 din Bulgaria. După naționalitate au fost 340 Români, 241 Germani, 5 Ruteni, 29 de alte națiuni. După confesiune au fost 336 ort. or., 159 evrei, 10 protestanți, 99 rom. cat., 4 arm. or.

Pentru masa studenților români din Brașov a dăruit d-l Dr. I. Eruma, avocat în Sibiu — scrie „T. Rom.” — din privilegiul logodnei sale cu d-șora Livia Moldovan, flica fostului protopresbiter din Agnita suma de 20 cor.

În protopopiatul Brașovului sunt de ocupat ambele posturi de învățător din cl. I. și II. dela școala confesională gr. or. din Pucăreni și câte un post de învățător la școlile din Herman și Stupini-Brașov

Istețul escroc, George Pripici, despre ale cărui isprăvi am raportat în diferite

rânduri, a avut la 27 I. c. să dea sēmă în fața tribunalului din Brașov despre escrocheriile sale. Pripici e de profesiune zidar din Codlea, dar avea specialitatea, de a se prezenta pe la preoți și învățătorii români, recomandându-se ca absolvent în teologie și învățător. Mulți preoți și învățători l'au primit în casa lor și ospătat, dar Pripici profita de încrederea amfitrionilor săi și la plecarea lua cu sine ca suvenir bani, ceasornice și alte obiecte de valoare. La procesul, ce s'a judecat Vineri la tribunalul din Brașov, învățătorii Galacteon Bica, N. Rădoiu și Petru Boeriu au arătat felul, cum au fost escrocați de acest individ. Pripici a fost apărât de Dr. Cristea, candidatul d-lui S. Damian. Tribunalul a condamnat pe Pripici la trei ani reclusiune și suspendarea drepturilor politice pe timp de 5 ani.

Examenul pedagogic de stat l'au făcut cu succes foarte bun la institutul din Székely-Keresztur învățătorii români Geodeon Henteș, Ioan Popa și Ioan Mureșian.

Dela institutul antirabic din București. D-l Dr. Babeș, directorul institutului de patologie și bacteriologie, a cerut perfecțiilor prin adresă să nu mai trimită în cura acestui institut persoane la cari turbarea s'a declarat, căci contra acestor casuri nu există leac. Prefecții au fost însă obligați a raporta institutului numărul deceselor provocate de turbare și starea în care se află cei mușcați de căni turbați 6 luni după aplicarea tratamentului.

Trenuri rusești atacate de bande revoluționare. Din Varșovia se anunță, că trenul care circulă între Czenstochan și Herby (în apropierea graniței prusiene), a fost atacat Sâmbătă de 10 revoluționari. Bandiții au ucis pe generalul Zukath, comandantul trupelor de graniță, pe generalul Westenring, șeful districtului vamal al Varșoviei, pe cassierul Demenienko și au furat 16.000 ruble. Un funcționar și 4 soldați au fost grav răniți. Călătorii au fost jefuiți de banii ce aveau la sine. Bandiții au dispărut.

În aceeași zi a fost oprit de o bandă de 50 de revoluționari un tren de persoane la halta Puskow, în apropierea Varșoviei. Bandiții au luat cu sine un sac cu 75.000 ruble bani ai statului, apoi s'au făcut nevăzuți.

Muzica orașului va cânta mâne, Miercuri, la orele 5 1/2 pe promenada de jos.

Program

pentru primul târg de cai de lux ce se va ținea în Brașov dimpreună cu o expoziție de cai.

Primim spre publicare următoarele:

Târgul de cai de lux și expoziția de cai împreună cu premiere sunt întocmite și concesionate pentru promovarea prăsilei de cai și pentru ridicarea târgurilor de cai din Brașov renumite încă din vechime.

Târgul se va ținea în 16 August 1906. La acest târg pot participa prăsitorii și neguțătorii de cai. — Târgul e cu deosebire merit pentru cumpărătorii de cai de tras și călărit.

La acest târg de cai de lux împreună cu expozițiune de cai au cea mai bună ocazie și prăsitorii de cai, de a-și prezenta materialul de prăsilă spre premiere.

Iată ce se va premia: 1. Iepe de prăsilă dela 4 ani în sus, cu sau fără mânz. 2. Armăsari și mânz-armăsari. 3. Grupe de prăsilă constatătoare din cel puțin 5—6 cai: 2—4 iepi de prăsilă 1—3 de trei ani, 1—3 de doi ani, 1—3 de un an 4. Cai de plug, cu părechea. 5. Cai aflători în proprietatea țaranilor. 6. Cai de căruțe: a) în posesiune privată. Căi se pot prinde la căruțe după plac, unul singur sau în câte 2, 3, 4; b) în posesiunea comersanților. La aprecierea cailor de trăsuri se vor lua în considerare nu numai căii și mânatul lor, ci și ajustamentul trăsurilor și al vizitiilor. 7. Cai de călărit: a) în posesiune privată călăriți de domni civili și ofițeri; b) în posesiunea neguțătorilor de cai. Ca premii se vor împărți: medalii de aur, medalii de argint, medalii de bronz și diplome de recunoștință executate în mod artistic. Peste acestea se va împărți premiul de onoare al orașului Brașov pentru cei mai buni cai de trăsură și pentru cel mai bun cal de călărit.

Observări: Toți caii trebuie să fie reprezentați, mânaiți, călăriți eventual folosiți la sărit, în modul prescriș din partea comitetului. Comitetul își rezervă dreptul de a statori felul și mărimea premiilor amăsurat participării și a cvalității. Comitetului îi stă în voia liberă de-a transpune premiile nefolosite într'o grupă de premiere asupra altor grupe. Anunțări pe coale de anunțare — trimise anume spre acest scop — pentru caii, ce se vor aduce la târgul de cai de lux, precum și modalitatea de locotire: boxe, păreți tari sau locuri îngrădite sau despărțite prin pringi, sunt a se trimite cel mai târziu până la 12 August 1906, la magistratul Brașovului, secția III, etagiul II, Strada Porții nr. 63.

Presidiul de onoare: Dr. George Székely de Kilyen prefectul comitatului Brașov și Carol baron de Pflanzler-Baltin generalmajor ces. și reg.

Presidiul: Dr. Frideric Jekel consilier reg. și vice prefect al comitatului Brașov. Francisc Hiemesch primarul orașului liber reg. Brașov, Arthur Peteani Cavalier de Steinberg subcolonel de husari ces. și reg.

Comitetul: Iosif Litsken, Carol Hart, Adolf Tachauer, Adolf Szombathi, Constantin Popovici, Ludovic Hintz, Enrie Aronsohn, Carol Gärtner, Rudolf Pospischil, Carol Philp, Hans Eder, Frideric Fischer, Dr. Aladar Semsey, Martin Wendel, George Stephani, Czimbora Samu.

Bibliografie.

Am primit la redacție:

O problemă economică, creșterea și îmbunătățirea vitelor noastre de Popescu Daia, medic veterinar primar al orașului Ploiești. Fost elev al școlii veterinare din București, diplomat al școlilor veterinare din Alfort și Milan. Fost elev al institutului agropomic din Paris, secția zootehnică. Ploiești, Tipografia „Prahova”, piața Unirii 23, 1906. Prețul 1 Leu.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 30 Iulie. »A Nap» află, că cu ocaziunea zilei născerei monarchului, la 18 August a. c. vor fi numiți consilieri intimi ai Majestății Sale, Iuliu Justh, Francisc Kossuth, Geza Polonyi, Lud. Jekel-falussy, Aladar Zichy și Geza Josipovich. »Acesta va fi esclamă fōia radicală» marele rezultat al marelui lupte naționale.

Belgrad, 31 Iulie. Scopul guvernului era, să presente scupștinei o carte verde despre schimbul de note între Serbia și Austro-Ungaria în chestia convenției comerciale. Guvernul s'erb a cerut voie dela Viena, să publice notele austro-ungare, n'a primit însă nici un răspuns, din care cauză rezumatul cărții verzi se va prezenta camerei în ședință secretă. Acesta se va întâmpla cu ocaziunea interpelației, pe care o va face Ribarac.

Paris, 31 Iulie. Fostul ministru de finanțe Cailloux scrie în „Matin” un articol, în care expune utilitatea unei alianțe între Anglia și Franța, cu scop de a combate influența Germaniei, care prin uniunea vamală a Europei centrale caută a-și asigura preponderanța în Europa. Cailloux accentuează tot odată necesitatea întinerii contactului Franței cu statele mai mici europene prin reînnoirea convențiilor comerciale. Prin acesta s'ar împedeca apropierea lor de Germania.

Berlin, 31 Iulie. „Vossische Zeitung” află din Petersburg, că în cercurile curții din Peterhof se spune că Țarul a admis disolvarea Dumei și redeschiderea Dumei din nou alésă la 7 Martie, numai în condițiunea, dacă populația va fi liniștită și se va abține dela greve agricole. În cas contrar, Duma va fi convocată tocmai în Octomvrie anul viitor.

Belgrad, 31 Iulie. Făcându-se curățenie într'o casarmă, s'a găsit o mare cantitate de arme, săbii și o

granată. Acestă descoperire, care desigur este în legătură cu conjurația contra conspiratorilor, face mare senzație.

Paris, 31 Iulie. În consiliul de miniștri ținut la Rambouillet d-l Thomson, ministrul marinei, a expus proiectul său asupra recrutării armatei de mare, aprobat și de ministrul de război Etienne cu reducerea la doi ani a duratei serviciului obligator al serviciului inscrișilor maritimi, rezervând avantaje speciale pentru acei cari ar contracta angajamente mai lungi. Ministrul a arătat că proiectul său atrage o cheltuială suplimentară de 1,700.000 fr. Consiliul de miniștri s'a pronunțat în principiu pentru suprimarea pedepsei cu mōrtea. Primul ministru studiază nouă pedepse cari să o înlocuiască.

Paris, 31 Iulie. Trenul accelerat, care a plecat Duminică seara la ora 10 din Paris, a fost atacat la frontiera belgiană, aprōpe de Charleroi. Atentatorii au îndoit șinele în sus și au făcut astfel să sară de pe linie locomotiva și vagonul de poștă. Fochistul a murit, iar mecanicul este grav rănit. Se dăce că atentatorii ar fi voii să jefuiască cele 200.000 de ruble ce erau în tren în hărtii de valoare.

Berlin, 31 Iulie. „Berliner Tageblatt” anunță din Petersburg, că fostul deputat în Duma, Kondracensky a fost arestat.

Berlin, 31 Iulie. Despre revolta regimentului Poltava se anunță: În noaptea trecută regimentul a ieșit din cazarmă înarmat și pe stradă s'a unit cu el-o mare mulțime. Toți merseră la tabăra artileriei, unde atacă prima companie și-i luară tunurile, apoi se reintōrseră în clădirea arestului. — În districtul Poltava, în satul Moldava, a avut loc o ciocnire între cazaci și țărani. De ambele părți sunt mai mulți răniți. În districtul Nowgorod moșii prințului Pasievici au fost devastate de țărani. În districtul Kiev au izbucnit revolte agrare.

Petersburg, 31 Iulie. Autoritățile din Moscva au primit rapōrte oficiale, că în guvernamentele Moscva, Haluga, Tila, Orel și Rieza s'au produs grave turburări. Proprietarii și-au părăsit moșiile. În guvernământul Twer răscolă a luat mari proporțiuni.

Breslau, 31 Iulie. „Breslauer Zeitung” anunță din Petersburg: Procuroorul a dat în judecată pe Muromzeff și 84 alți deputați din Dumă, pentru ațitare la revoluție și înaltă trădare, deoarece au subscris manifestul din Wyborg. Numeroși deputați au fugit la Stockholm.

Sofia, 31 Iulie. După știrile so-site din Burgas și Stanimaka s'au produs acolo mari manifestațiuni anti-grecești. La Burgas biserica grecească a fost luată cu asalt, școala și biblioteca au fost distruse. Se asigură că la Stanimaka au avut escese sângeroase, au fost mai mulți răniți și uciși.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21

Amatorilor de cacao și ciocoladă să recomandă:

Candol-Cacao

al lui Joan Hoff

care are cel mai mic conținut de grăsime, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici când constipație, și pe lângă cel mai fin bun gust este extraordinar de ieftin.

Veritabil numai cu numele
Joan Hoff
și marca de scutire „Leu”.

Paohete à 1/4 kg 90 fl.
» 1/2 » 50 »
» 5/8 » 30 »

Să capătă pretotindinea.

La tipografia și libtaria A. Mureșianu se află de vîndare următoarele:

- Cărți literare apărute din ediția „Minerva” București.**
- N. Petra-Petrescu.** Ilie Marin, istorică pentru tinerime, localizată după nemțesce. 193 pag. Prețul cor. 1.50
  - Vasilie Pop.** „Demnița Vioreca” român. Prețul 2 cor. (plus porto banî 20)
  - M. Sadoleanu.** „Floarea Oflită”, roman. Prețul 2 cor. (plus porto banî 20)
  - Ștefan Iosif.** „Credințe.” Poesii à cor. 1.50
  - Em. Gârleanu-Emilgar.** „Bătrânii”, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
  - Eugeniu Boureanu.** „Povestiri din copilărie”. Prețul à cor. 1.50
  - M. Eminescu.** „Poesii postume”, ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50.
  - N. N. Beldiceanu.** „Chipuri dela Mahala” Conține 305 pag. Prețul cor. 1.50
  - Ion Manolache-Holda.** Fețe, portrete, schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50
- II. Chendi.** „Fragmente”. Un sir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii” și „Foilétoane” scrise. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50
- Al. I. Odobescu** opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.
- M. Sadoveanu.** Amintirile căpraru-lui Gheorghiiță. Pagini 280. Prețul Lei 2.
- Din operele complete a lui **Ioan Creangă** a apărut ediția a doua. Prețul 1 cor. 50 fil plus 20 b. porto.
- „Călăuza stațiunilor balneare” de **Aurel Scurtu.** Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 banî porto.

Scrieri istorice.

- Memorii din 1848-49** de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)
- Viața și operele lui Andrei Mureșianu**, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Prețul 2 cor. plus porto 10 banî. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.
- „Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa”, interesantă și eminentă conferință, de a tinu'to d-nul colonel c. și r. Francis Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)
- „Pentru memoria lui Avram Iancu”, apelul dat către ministerul de interne D. Perceal prin d-l Dr. Amos Frâncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 cor. în România 2 lei plus 5 banî porto.

„Pintea Viteșul”, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 banî plus 6 banî porto.

„Românul în sat și la ôste”. Acesta este titlul unei noue cărți, de d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și meritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traduce de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„David Almdășianu”, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura acăstă prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal”, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Romana”

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicația dansului nostru de salon

„Romana” dans de colônă în 5 figuri. Descrisă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață”) de **Tunaru din Dumbrău, Popa.** — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei” cu explicații) și costă numai 2 cor. 50 banî (plus 5 banî porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Iulie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	113.25
Renta de corône ung. 4%	94.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84.85
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	94.60
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	208.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	154.60
Renta de hârtie austr. 4 2/10	99.55
Renta de argint austr. 4 2/10	99.50
Renta de aur austr. 4%	117.90
Renta de corône austr. 4%	99.65
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89.65
Losuri din 1860	158.80
Acții de-ale Băncei ung. de credit	1707.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	807.—
Acții de-ale Băncei austro-ung.	666.25
Napoleondori.	19.10
Mărci imperiale germane	117.32
London vista	240.10
Paris vista	95.52
Note italiene	95.45

Cursul pieței Brașov

Din 31 Iulie n. 1906.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român	18.80	„	18.84
Napoleond'ori.	19.06	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.40
Mărci germane	117.20	„	117.30
Lire turcesci	21.50	„	21.65
Seris. fonc. Albine 5%	101.—	„	102
Ruble Rusesci	2.63	„	2.68

AVIS!

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și de economii

„Economul”,

societate pe acțiuni în Cluj,

posesori ai acțiunilor cu numerii: 2022—2023, 2121, 2130—2134, 2379—2381, 2384—2390, 2549—2551, 2574, 2646—2647, 2688—2675, 2753, 2769—2772, 2823—2824, 2862, 2958—2961, 3020—3028, 3085—3087, 3102, 3142—3143, 3379—3381, 3384—3390, 3494, 3511—3520, 3546—3549, 3551—3552, 3555, 3558, 3575—3579, 3585, 3602—3605, 3618—3619, 3621, 3625, 3635, 3697—3701, 3719—3728, 3735, 3758, 3769—3772, 3778—3780, 3823—3824, 3833—3834, 3914—3915, 3958—3961, din Emisiunea III, sunt rugați — conform §. 11 din statutele societății — se binevoiască a-și solvi în termen de 4 săptămâni dela ultima publicare a acestui anunț — ratele restante.

8-8. DIRECȚIUNEA.

Veritabilă numai stiolele ce poartă numele „SICULIA”

Apa minerală „SICULIA” din Málnás

este regina tuturor apelor minerale saline, din izvor artesc sfredelit prin straturi de stâncă.

Vindecă imediat indispoziți de stomac. Esciteză apetitul. Specialitate cu efect contra suferințelor cataralice ale gâtlegiului, plămâni, stomacului, rinichi, bașică etc.

Espertisele domnilor Profesori Karácsonyi, Kéffy, Tauszk, Riegler numesc izvorul vindcător „SICULIA” din Málnás ca cea mai bogată apă minerală, cu conținut natural de sare alcalică din continent.

≡ Deposít engross ≡ pentru Brașov și Făgăraș la

WILHELM DRESSNANDT în Brașov.
10-1F.2387.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei”

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunar.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1905 9 Iulie.	Acti v	1906 8 Iulie.
74.235,593	Reserva metalică Aur	72.538,690
3.835,536	Trate Aur	29.890,000
41.827,305	Argint și diverse monete	1.867,090
24.011,767	Portofoliu Român și Străin	56.632,210
11.999,666	*Imprumuturi pe efecte publice	6.658,400
15.153,610	„ „ „ in cont curent	21.372,502
2.930,477	Fonduri publice	11.999,924
5.699,183	Efectele fondului de rezervă	14.801,390
575,961	Efectele fondului amortisare imob. și material.	2.908,324
25,707	Imobili	5.767,518
84.824,930	Mobilier și Mașini de Imprimerie	603,453
—	Cheltueli de Administrațiune	35,894
56.964,268	Deposite libere	84.619,325
322.084,003	„ „ & provizoriu	18.567,000
12.000,000	Conturi curente	8.298,095
19.878,642	Compturi de valori	24.557,883
3.016,596		361.118,698
179.975,520	Pasiv	
1.560,783	Capital	12.000,000
84.824,930	Fond de rezervă	21.373,442
72,116	Fondul amortisării imobilelor și material	3.222,588
20.755,416	Bilete de Bancă în circulație	219.616,820
322.084 003	Dobândi și beneficii diverse.	1.646,498
	Deposite de retras	84.619,325
	„ „ & provizoriu	18.567,000
	Compturi curente	73.025
	Scomptul 5%	361.118,698
	*) Dobânda 6%	

AVIS!

Subscrisul am onôrea a face cunoscut On. public și în deosebi epitropilor bisericesci, că **am deschis în Brașov (la 2 Porumbi) Strada Neagră nr. 3 (3 Felső-Villa-utca 3)**

O fabrică de luminări de cêră curată și parafină

sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de cêră și parafină din Ardeal. Și sunt în plăcuta poziție de a executa tot-felul de luminări în toate formatele, precum și aurite, ér comandezile le voui executa prompt și cu prețuri foarte convenabile. 76-90,1858

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . . 24 „	Pe un an . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.”

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vindă la zaraful Dumitru Pop, la tu-lungeria de pe parcul Rudol